

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/408/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212220280
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2212220280.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, proti odporcovi: N. E., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX N., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody ÚVTOS Leopoldov, o návrhu na zaplatenie istiny 218,60 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5C/79/2013-60, zo dňa 14. júna 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutý rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 218,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 218,60 eur od 28.11.2011 do zaplatenia a trovy konania titulom súdneho poplatku vo výške 16,50 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil použitím ust. § 115 ods. 2 O.s.p. účinného od 1.1.2013, § 200ea ods. 1 O.s.p., § 801 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 559 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 142 ods. 1 O.s.p, keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vzhľadom na to, že rozhodovaniu vo veci došlo dňa 25.1.2013 a výška pohľadávky je do 1.000,- eur, nie je tak potrebné nariaďovať pojednávanie a preto súd rozhodol bez pojednávania a vyhlásil rozsudok. Z predložených listinných dôkazov súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá písomne dňa 27.5.2009 zmluva o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré sa týkalo poistenia v prípade motorového vozidla Honda Civic, ev.č. DS XXX DF, ktorého majiteľom bol odporca, kde sa dojednálo ročné poistné, platné od 27.5.2009 s dojednaným ročným poistným 807,98 eur v štyroch splátkach po 335,31eur. Súčasťou zmluvy sa stali aj Všeobecné poistné podmienky pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľa bol dôvodný, keď na základe dojednaného poistného odporca porušil podmienky zmluvy neplatením splátok poistného štvrtročne počas trvania zmluvy a neuhradil poistné ani do jedného mesiaca od obdržania výzvy na úhradu poistného. Poistná zmluva zaniká k 27.11.2009, teda po uplynutí jedného mesiaca od obdržania výzvy. Pomerná časť poslednej štvrtročnej splátky od 27.11.2009 do 24.3.2010 s 218,60 eur, pričom v prípade vzniku poistnej udalosti trvala povinnosť poisťovne plniť v čase trvania poistnej zmluvy, hoci odporca svoju povinnosť neplnil. Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd priznal úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania, ktoré predstavujú súdny poplatok z návrhu v sume 16,50 eur podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, 6% z hodnoty konania, najmenej 16,50 eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a to z dôvodov, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko súd nerozhodol o jeho návrhu podľa ust. § 30 O.s.p., ktorú žiadosť adresoval súdu spolu s podaným odporom zo dňa 13.1.2013. Odvolateľ

ďalej poukázal na skutočnosť, že považuje rozsudok súdu prvého stupňa za nesprávny a v rozpore so skutkovým stavom vo veci, keď opakovane uviedol, že po obdržaní listu navrhovateľa so šekom na poistné obdobie 27.11.2009 až 26.5.2010 telefonicky kontaktoval navrhovateľa v úmysle odstúpiť od uzatvorenej zmluvy resp. vypovedať zmluvu, avšak bolo mu oznámené, že nezaplacením splátky poistného mu zmluva automaticky zanikne. Následne po obdržaní výzvy na zaplatenie poistného dňa 24.2.2010 opakovane kontaktoval telefonicky navrhovateľa, kde mu pracovníčka oznámila, že zmluva zanikne ak nezaplatí poistné, pričom mu taktiež bolo uvedené, že žiadne peniaze odo neho vymáhané nebudú, pričom mu bolo uvedené, že v prípade poistnej udalosti by to bolo iné. Odvolateľ uviedol, že zamestnanec navrhovateľa, ktorý mu poskytol takéto informácie ho uviedol do omylu a preto považuje toto konanie navrhovateľa za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.) oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je rozhodnutie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 5C/79/2013 je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha od odporcu zaplatenia sumy 218,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 28.11.2011 až do zaplatenia titulom uzavretej poistnej zmluvy pod č. 700301639 zo dňa 27.5.2009.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovelé a v časti trov konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom domáha od odporcu zaplatenia sumy 218,60 eur s príslušenstvom, titulom uzavretej poistnej zmluvy č. 700301639 zo dňa 27.5.2009, na základe ktorej bolo dohodnuté havarijné poistenie motorového vozidla zn. Honda Civic ev. č. DS XXX DF so začiatkom poistenia od 27.5.2009 na dobu neurčitú a splatnosť poistného polročne vždy k 27.5. a 27.11. príslušného kalendárneho mesiaca vo výške 335,31 eur, čo ročne predstavuje sumu 807,98 eur. Zo strany odporcu bolo uhradené poistné za poistné obdobie 27.5.2009 do 26.11.2009, keď odporca neuhradil ďalšie poistné splatné dňa 27.11.2009 a to za obdobie od 27.11.2009 až do 26.5.2010. Navrhovateľ sa domáhal dlžného poistného za ďalšie poistné obdobie od 27.11.2009 až do 26.5.2010, splatné dňa 27.11.2009 a za obdobie od 27.5.2010 do 26.11.2010 splatné dňa 27.5.2010. V konaní bol vydaný Okresným súdom Dunajská Streda platobný rozkaz pod č. k. 5Ro/470/2012-16 zo dňa 20.11.2012, voči ktorému podal odporca v zákonnej lehote odôvodnený odpor. Spolu s odporom podal odporca návrh v zmysle ust. § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a žiadal priznať úplné oslobodenie od súdnych poplatkov a taktiež požiadal súd o postup podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku a žiadal o ustanovenie advokáta vzhľadom na to, že sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a že nemá finančné prostriedky na zvolenie si obhajcu. Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 19. februára 2013 č. k. 5Ro/470/2012-52 súd priznal navrhovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Odvolací súd je pri preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia zásadne viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi, vyplýva z toho mimo iné to, že pri preskúmaní správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa môže prihliadať len k tým dôvodom, ktoré odvolateľ v odvolaní označil, nie je viazaný rozsahom odvolania len v prípadoch uvedených v § 212 ods. 2 O.s.p. (nejde o daný prípad), pričom však vždy musí prihliadnuť k vadám, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, i keď neboli v odvolaní uplatnené (§ 212 ods. 3 O.s.p.) .

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle konštantnej súdnej judikatúry rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (viď napr. II.ÚS 102/04, NS SR sp. zn. 5Cdo/102/2001 a 5Cdo/93/2000). Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi,

a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. V preskúmvanej veci je odvolací súd tohto názoru, že postupom súdu bola odporcovi znemožnená realizácia jeho práv, keď súd si nesplnil svoju poučovaciu svoju povinnosť v zmysle ust. § 30 O.s.p. s prihliadnutím na ust. § 5 O.s.p..

Podľa § 5 ods. 1, 2 O.s.p., súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach. Súdy povinnosť podľa odseku 1 nemajú, ak je účastník v občianskom súdnom konaní zastúpený advokátom.

Podľa § 30 O.s.p., účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Obsahom poučenia je poučenie o procesných právach a procesných povinnostiach. Poučovacia povinnosť sa týka najmä tých procesných práv a povinností, ktorých využitie (realizácia) alebo splnenie (rešpektovanie) má základný význam pre kvalitu zabezpečenia a realizácie základného práva na súdnu ochranu. Z tohto dôvodu má poučovacia povinnosť základný zmysel pri začatí občianskeho súdneho konania, pri zmenách jeho predmetu a účastníkov, pri skúmaní procesných podmienok a napokon aj pred rozhodnutím súdu o veci. O právach a povinnostiach, ktoré pre účastníka vyplývajú z hmotného práva, súd nepoučuje. Tieto práva a povinnosti určujú vecnú legitimitáciu účastníka a tá sa prejaví až vo výsledku sporu. Rozsah a kvalitu plnenia poučovacej povinnosti je potrebné vnímať vždy konkrétne a so zreteľom na prejednávajú a rozhodovanú vec, ktorá nemôže byť charakterizovaná hmotným právom, ale potrebou upozorniť účastníka na jeho procesné práva a povinnosti bez ohľadu na to, podľa akého hmotného práva sa jeho nárok posudzuje alebo môže posudzovať. Spôsob plnenia poučovacej povinnosti musí rešpektovať ústavný princíp rovnosti účastníkov, nestrannosť súdu a zákaz prejudikovania názoru súdu. Tieto tri požiadavky spolu súvisia a ich rešpektovanie je výsledkom náležitého zhodnotenia situácie zo strany súdu pred poskytnutím poučenia o procesných právach a povinnostiach niektorému účastníkovi. Obsah týchto požiadaviek je jasný a definovaný nielen v zákonoch, ale aj v justičnej praxi, a preto bude len vecou konkrétnej situácie, ako sa súd vyrovná nielen s plnením poučovacej povinnosti, ale aj s nevyhnutnosťou postupovať nestranne a bez narušenia procesnej rovnováhy medzi účastníkmi, prípadne predčasného uvedenia jeho názoru na meritum prípadu.

Zmyslom osobitnej poučovacej povinnosti podľa § 30 O. s. p. je najmä plniť pozitívny záväzok štátu voči osobám (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR) na právnu pomoc v konaní pred súdom, a preto poučenie má miesto vtedy, ak sudca dôjde k záveru, že takéto poučenie je pre účastníka nevyhnutné a bez neho by sa sťažilo uplatnenie základného práva na súdnu ochranu účastníka.

Súd prvého stupňa aj napriek skutočnosti, že mu bola dňa 21.1.2013 spolu so žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov doručená aj žiadosť odporcu o postup v zmysle ust. § 30 OSP a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, súd prvého stupňa uznesením zo dňa 19. februára 2013 č. k. 5Ro/470/2012-52 rozhodol len o žiadosti odporcu o oslobodenie od súdnych poplatkov tak, že tejto v celom rozsahu vyhovel, avšak so žiadosťou odporcu o postup v zmysle § 30 OSP sa nezaoberal a neodkázal účastníka na Centrum právnej pomoci, čím si nesplnil svoju poučovaciu povinnosť stanovenú v tomto ustanovení a odňal tak účastníkovi konania svojim postupom možnosť konať pred súdom a byť v tomto konaní zastúpený zástupcom z radov advokátov v prípade splnenia zákonných podmienok na jeho ustanovenie.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolaciemu súdu neostávalo len napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Aj keď s ohľadom na vytýkanú vadu konania by bolo nadbytočné (predčasné) zaoberať sa ďalším, odvolací súd považuje na účelné a vhodné pre ďalší priebeh konania uviesť, že v prípade ak odporca v konaní uvádza, že predmetná poisťovná zmluva zanikla skôr ako to uvádza navrhovateľ vo svojom návrhu, je potrebné zo strany odporcu uvedenú skutočnosť súdu preukázať a uniesť tak dôkazné bremeno svojich tvrdení v zmysle ust. § 120 ods. 1 OSP.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského soudu toto rozhodnutí přijal poměrem hlasů 3:0, tedy jednohlasně.

Poučení:

Proti tomuto uznesení není možné podat odvolání.